

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., Alsó-erdősor 3. sz. II. em. 17.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

A lakásbér kérdés.

Váratlanul és meglepetésszerűleg hatott a kormányelnöknek a lakásbérek rendezésére vonatkozó, nagyjelentőségű nyilatkozata. A miniszterelnök ugyanis a képviselőház pénzügyi bizottságában egy javaslatot mutatott be, a mely az állami tisztviselők lakásbéreinek rendezéséről, továbbá a díjnokok és napidíjas hivatalosok anyagi helyzetének szanálásáról szól. És nem kevésbé váratlanul jött a kormányelnök abbéli kijelentése, hogy a pénzügyi tisztviselők státusát az 1909. évi költségvetés keretében kívánja rendezni.

Az állami tisztviselők bajai és sérelmei mélyrehatók és nagyok. Mindenben és mindeneket megnyugtató tehát az lett volna, ha kormány és képviselőház az összes bajokat egyszerre és egy csapással megszünteti. Ámde mindannyian tudjuk és Országos Egyesületünk elnöke: Batthyány Tivadar gróf ezt nem egyszer kifejezetten ki is jelentette, hogy a tisztviselőkar összes kívánságai csak fokozatosan, bizonyos sorrendben teljesíthetők. Arra tehát senki sem számíthatott, hogy a szegedi congressus memorandumában kifejezésre juttatott összes óhajításaink egyszerre megvalósuljanak. Idő kell ehhez is, és miután kijelentette a miniszterelnök, hogy a statusrendezést a legközelebbi év költségvetésében keresztül viszi: ezzel két oly nagyfontosságú kérdés fog megoldást nyerni, a mely a kormánynak és törvényhozásnak irányunkban való jóindulatának igazán hála kötelező cselekedete.

Batthyány Tivadar grófnak, a tisztviselőkar bölcs vezérének a véleménye a kormány elhatározására vonatkozólag a következő:

— A függetlenségi és 48-as párt már régebbi idő óta, de különösen a nemzeti küzdelmek idején kilátásba helyezte az állam polgári alkalmazottai anyagi helyzetének fokozatos rendezését, miért is, a mióta kormányt támogató többséggé váltunk, állandóan szorgalmaztuk programmunk ezen részének fokozatos megvalósítását. Sorrendben elő-

ször meghoztuk az államvasuti fizetésrendezést, a mely, habár vannak is még kiegészítésre szoruló hiányai, évi 16 millióval emelte a vasutasok illetményeit. Rendeztük ezután a tanítók, az országgyűlési alkalmazottak és a bírák illetményeit. A midőn a katonatiszti fizetések kerültek napirendre, azonnal felszólaltunk azon értelemben, hogy mindenekelőtt az állami tisztviselők, altisztek és szolgák lakbéréit kell felemelni; emelni kell az állami díjnokok napidíjait, rendezni ezeknek, özvegyeiknek és árváiknak nyugdíjügyét és rendezni a napidíjas hivatalosok tarthatatlan helyzetét. Végül pedig szorgalmaztuk, hogy a statusrendezéssel a kormány komolyan foglalkozzék s e részben is sürgősen intézkedjék. Lesz alkalmam még a pénzügyminiszter mai előterjesztésével részletesen foglalkozni. Mindenesetre konstatálni kívánom, hogy a függetlenségi párt erőteljes támogatásával ismét egy nagy lépést haladtunk előre az állami alkalmazottak socialis helyzetének javítása terén. Közel 7 millióval emeltetnek az összes polgári alkalmazottak lakáspénzei, a díjnokok illetményei évi másfél millióval emeltetnek s ezek nyugdíjigényei is aránylag igen szépen szabályozhatók. A napidíjas hivatalosok illetményei pedig évi négyszázezer koronával javíttatnak; egy évi szolgálat után ruhailletményben is részesíttetnek és véglegesítésük tekintetében is némi kedvező intézkedések kontemplálatnak. Őszintén megvallom, hogy nagy hálával tartozom ugy a pénzügyminiszternek, mint a függetlenségi pártnak, hogy a vezetésem alatt álló szervezetek törekvéseit egy igen nagy lépéssel vitték előbbre. Megjegyzem még, hogy legjobb reményem van arra is, hogy a tisztviselők szolgálati pragmatikáját is, adott ígéreteinkhez képest, a jelenlegi országgyűlés liberális szellemben meg fogja valósítani.

A mi már most a kormányelnök javaslatát illeti, ezt a következőkben ismertetjük:

A pénzügyi tárca központi igazgatóságának átmeneti kiadásai között megfelelő összeg vétetik föl arra, hogy az 1893: IV. t.-c. hatálya alá eső állami tisztviselők, al-

tisztek és szolgák lakpénzei az idei év utolsó negyedétől kezdve megfelelően rendezhetők legyenek és hogy rendeztessék ez időtől fogva a díjnokok helyzete is. Az állami tisztviselők, altisztek és szolgák Budapesten és Fiumében olyan lakpénzeket kapnának, mint a megfelelő állásban levő államvasuti alkalmazottak: vidéken a budapesti lakpénzek 90, 80, 70, 60, 50 és 40 százaléka adatnék ki a tiz évről tiz évre megújítandó puhatolások alapján megállapítandó tényleges lakbérének megfelelően.

A díjnokok napidija Budapesten az első évben 2 kor. 60 fillérben, azután 3 koronában állapíttatnék meg, úgy hogy a maximális napidij férfi-díjnokoknak Budapesten 5 korona, vidéken magasabb lakbérosztályba sorozott helyeken 4 korona 50 fillér, másutt 4 korona, női díjnokoknál 4 korona 20 fillér, 4 korona, illetve 3 korona 70 fillér lenne husz évi szolgálat után. Az eddigi szolgálat beszámíttatik. Rendezendő a díjnokok nyugdíjigénye is. A mai 200 korona nyugdíj helyett a díjnok tiz év után 400 kor., azután évente 20 korona, 40 évi szolgálat után tehát 1000 korona nyugdíjat kapna. Az özvegyi nyugdíj a díjnoki nyugdíj fele; a nevelési járulék atyátlan árváknál az özvegyi nyugdíj egyhatod része, szülőtlén árváknál egynegyed része lenne. Temetkezési járulék a férj, illetve atya halála esetén 120 korona.

Ezenfelül rendezni óhajtja a kormány a napibéres szolgáknak helyzetét is. De erre nem kér külön hitelt, remélvén, hogy ez a többszükséglet az eddigi költségvetési hitelekből fedezhető lesz. A napibéres szolgák napibérének minimuma Budapesten és Fiumében 2 korona 50 fillér, másutt a vidéken 2 korona. Öt évi szolgálat után 2 kor. 90 fillér, vidéken 2 korona 40 fillér. További öt év múlva 3 korona 20 fillér. Egy évig állandóan szolgáló napibéres szolgáló olyan illetményt fog kapni, mint a rendes szolgáló. Ezenfelül gondoskodni fog a kormány, hogyha rendes szolgáló állás jut üresedésbe és igazolványos altiszt arra nem pályázik, napibéres szolgáló neveztesse ki és hogy a napibéres szolgák száma fokozatosan apasztassék.

A kormány ezen előterjesztése alapján közel hét milliót fordítanak az állam polgári alkalmazottainak lakbér-emelésére és körülbelül másfél milliót a díjnokok helyzetének javítására.

Az 1908. évi költségvetésnek a pénzügyi bizottság által való tárgyalása során Wekerle Sándor miniszterelnök előadta azokat a változásokat, a melyek az 1908. évi költségvetési előirányzatban a pénzügyi bizottság előző tárgyalásain elfogadott tételekkel szemben szükségessé váltak. Bejelenti, hogy a pénzügyi tisztviselők státusát az 1909-ik évi költségvetésben miképen akarja rendezni és részletesen előadja, hogy a különböző fizetési osztályokban az egyes szolgálati ágakban hány tisztviselői állás lesz rendszeresítve.

A költségvetésről szóló pénzügyi bizottsági jelentést Hoitsy Pál, a pénzügyi bizottság előadója, terjesztette a képviselőházhoz. A jelentés a következőket tartalmazza: Mikor a pénzügyi bizottság a legutóbbi alkalommal foglalkozott a költségvetéssel, a közönséges kiadások még nem voltak megállapítva és így azokat akkor abban az összegben vették fel, a melyben az 1907. évi költségvetésbe volt beállítva. Időközben azonban a delegáció megállapította az 1908. évi közönséges kiadásokat s így a költségvetésbe most már ezt az összeget kellett felvenni, a mely Magyarországra nézve 9,272.605 korona kiadási többletet jelent. A költségvetésben további emelkedés azért fog előállni, hogy a kormány fedezni, illetőleg emelni óhajtja a díjnokok illetményeit. Ez az actio 1,500.000 K többletet eredményez, de minthogy az idén a felemelt illetmények csak október 1-től lesznek számíthatók, az 1908. esztendőre ebből a kiadási többletből csak 375.000 korona esik. A ki-

adások emelkedését fogja okozni az is, hogy a kormány az állami tisztviselők lakbéréit az idén az év utolsó negyedétől kezdődőleg óhajtja rendezni. A kormány a kérdést úgy akarja megoldani, hogy az állami tisztviselők lakbérét az államvasuti alkalmazottak lakbérével egyenlővé teszi, másrészt pedig gondoskodni akar arról, hogy az egyes városok és községek szerint a lakbért úgy szabják meg, hogy a katonatisztek lakbéréihez hasonlóan a lakbér fejében az illető helyeken megfelelő lakást tényleg lehessen is kapni. Ez évente 6,800.000 korona kiadási többletet fog okozni, melyből az 1908. esztendő utolsó negyedére 1,700.000 korona esik. Minthogy azonban egyes állomásoknak magasabb lakbérosztályba való sorozására a jelen költségvetésbe már eredetileg is felvettek 400.000 koronát, a tulajdonképeni kiadási többlet erre az esztendőre csak 1,300.000 korona.

Tisztviselőtársaink tájékoztatására közöljük most már a m. kir. államvasuti tisztviselők lakáspénzét, szembeesítve az állami tisztviselők mai lakáspénzével. Ebből kitűnik, hogy minden egyes állami tisztviselő mennyi lakbérére számíthat.

Államvasuti fiz. osztály	Lakbér	Állami tisztv. fiz. osztálya	Lakbér Budapesten
IX.	800 kor.	XI.	600 kor.
VIII.	900 "	X.	700 "
VII.	1000 "	IX.	800 "
VI.	1250 "	VIII.	1000 "
V.	1500 "	VII.	1200 "
IV.	1800 "	VI.	1600 "
III.	2000 "	V.	2000 "
II.	2500 "	V.	2000 "

Lehetetlen, hogy ebben a pillanatban hálátelt szívvel ne tekintsünk arra a férfura, a ki éretünk oly sokat fárad és a kinek nagy része van abban, hogy a kormány és a képviselőház többsége erre az elhatározásra birható volt. Ezernyi tisztviselő-család óhajtása egyesül abban az imában: az isteni gondviselés áldja a mi vezérünket; áldja nemes cselekedeteit, emberbaráti törekvéseit és adja vissza bőszégesen azt a jót, a mit éretünk tett: szerető családjá boldogságában...

Az állami tisztviselőkar szeretete, rendületlenül ragaszkodó tisztelete és nagybecsülése kísérje őt élete utjain, hogy ezzel a szeretettel körülvéve, édes hazánk boldogulását és függetlenségét elérhesse.

Az Állami Tisztviselők Orsz. Egyesületének

igazgató-választmánya f. hó 5 én, Batthyány Tivadar gróf elnöklete alatt ülést tartott.

A választmányi tagok szép számban jelentek meg és midőn Batthyány Tivadar gróf a terembe lépett, zajos éljenzés fogadta őt. A gróf ez alkalomból is tapasztalhatta, hogy a tisztviselőkar a legmelegebb ragaszkodással és tisztelettel veszi őt körül és minden adott alkalmat megragad arra nézve, hogy szeretetét és háláját iránta kifejezésre juttassa.

Az ülés első tárgya természetesen a lakásbér-ügy volt. Az a nézet jutott kifejezésre, hogy az Országos Egyesületnek a lakáspénzek rendezésére vonatkozó kérelme nem teljesített egészben, mert a vidéki lakberek nem a vasutasokéhoz hasonlóan lettek megállapítva. Kedves benyomást tett a választmányra a Postás-Casino azon elhatározása, hogy Batthyány Tivadar gróf tiszteletére bankettet rendez és arra az Egyesület elnökségét, valamint tisztikarát meg-

hivta. Ezzel szemben kellemetlenül hatott a pénzügyi számvevőszéki tisztviselők 25-ös bizottságának irata, a melyben kioktatja az igazgató-választmányt, hogy a mai alapszabályok keretében nincsen joga bizottságokat alakítani.

Erre nyomban ki is jelentette Benedek Sándor, hogy ez a nézet jogilag meg nem állhat, mert általános gyakorlat az, és ez az Országos Egyesületben is fennáll, hogy bizonyos kérdések tanulmányozására és a tárgyalásra való előkészítésre, bizottságokat szerveznek és küldenek ki. Csak egyetlen egy esetben nem volna erre joga a választmánynak, ha t. i. ezt az alapszabályok egyenesen tiltanák.

A kellemetlen beavatkozás így szép csendesen el lett intézve.

És itt önkéntelenül tollunk hegyére esuszik egy gondolat, a melyet el nem hallgathatunk. Ha ugyanis a szakbizottságok szervezve lesznek és szó lesz ezen bizottságok tagjainak a kiküldéséről, jó lesz akkor a vidékre is figyelemmel lenni. Így éppen e napokban kaptunk panasz-sorokat a pénzügyi számvevőszéki tisztviselők 25-ös bizottsága egyik vidéki tagjától, a ki helyteleníti azt, hogy míg ebben a bizottságban 18 budapesti tag van, addig a vidékről (a két pestmegyeit kivéve) csak 5 tag lett beválasztva. Ezt ő és társai a vidék kijátszásának tekinti. — Nehogy tehát a központ is alkalmat adjon ilyen elégedetlenségre, jó lesz ezt a panaszt megszívlelni.

Az igazgató-választmányi ülésen Benedek Sándor társelnökön kívül jelen voltak a következők:

Andor Endre dr. min. osztálytanácsos; *Ballai Lajos dr.* min. tanácsos; *Bencsik Károly* pénzügyi számtanácsos; *Benedek Endre* min. fogalmazó; *Bogárdi Jákó* bir. irodatiszt; *Csikvári Jákó* szerkesztő; *Dobroviics Győző* háromszögélő hivatal főnöke; *Detre László dr.*, pénzügyi titkár; *Eisenhut Károly* min. irodatiszt; *Fekete Benő* kir. tanácsos, adófelügyelő-helyettes; *Futó Ferenc* lapunk munkatársa; *Hank Gyula* pénzügyi tanácsos; *Erdős József* járásbírói irnok; *Kardoss Nándor* postatakp. főfelügyelő; *Körösi Henrik* tanfelügyelő; *Halász Ferenc* min. tanácsos; *László Pál* kir. tanácsos, pénzügyigazgató; *Mezriczky Elek* pénzügyi számvizsgáló; *Mocsári Béla* min. osztálytanácsos; *Nyikos Lajos dr.* pénzügyi titkár; *Nagy Gergely* kultuszmin. számellenőr; *Robel Román* pénzügyi tanácsos; *Sikorszky Titusz* vámfőtiszt; *Stassiák Jenő* számvizsgáló; *Szentkirályi Antal* pénzügyi számtanácsos; *Szilágyi József* jbir. irodatiszt; *Sztojkovics Tivadar* táblai fordító; *Walter Ottó* posta-távirda felügyelő; *Strazimir Milán* pénzügyi számellenőr és *Szende Alajos* curiai segédhivatali igazgató.

Elnök: megnyitja az ülést. A jegyzőkönyv vezetésére Biró Benedek dr. titkár távolléte miatt Szende Alajost bizza meg. A hitelesítésre kiküldi László Pált és Bogárdi Jákót. Mielőtt a napirendre áttérne, bemutatja a kereskedelmi min. urnak hozzá intézett 2298. c. sz. levelét, a mely következőleg hangzik:

«Méltóságos Elnök Ur! Az állami közigazgatás egyszerűsítése érdekében, az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete által kidolgozott és folyó évi március hó 14-én bemutatott tervezet beható tanulmányozás tárgyává tetetem. A javaslatok legnagyobb része olyan lévén, melyek csak az összes központi kormányzati hatóságoknál együttesen vihetők keresztül, ez iránt az erre egyedül illetékes min. urral fogok tárgyalást kezdeményezni. E tárgyalásokhoz az egyesület által kidolgozott tervezet igen értékes anyagot fog szolgáltatni. — Budapest, 1908. évi április hó 27-én. Kossuth s. k.»

Elnök: A min. irat tudomásul vétetik és Benedek Sándor javaslatára az, az egyet hivatalos lapjában szó szerint közzéteendő. Jelenti, hogy a Postás-Casino f. hó 9-én, a Casino helyiségeiben lakomát rendez, a melyre az Orsz. Egyesület elnöksége, tisztikara és a főelőadó meghívottak. A Postás-Casiónak az Orsz. Egyesülethez való ragasz-

kodásának ezen kedves jelét örvendetes tudomásul vesszük. — A nyilvánosság elé került min. iratokról tesz említést. Tudva van, hogy az igazgató-választmány javaslatára az idei közgyűlés oly határozati javaslatot fogadott el, a mely elsősorban a lakáspénzek rendezését sürgeti; azután szorgalmazza a statusrendezést azon szolgálati ágakban, a melyekben a legnagyobb aránytalanságok állanak fenn. Ez volt a két főpont, a melyet közgyűlésünk mint a legsürgősebbet memorandumába felvett. Ezenkívül hangsúlyoztuk a szolgálati pragmatika megalkotását. Az erre vonatkozó kérvényt be is adtuk a képviselőházba, a hol azonban az maig tárgyalásra nem kerülhetett az ismeretes viszonyok folytán. A kormány azonban tárgyalta azt, a minek eredménye a kormányelnök által a képviselőház pénzügyi bizottságában tett nyilatkozat. Ismerteti a kormánynak a lakásbérekre vonatkozó álláspontját. Azt előre látja, hogy a vidéki lakásbérek eltérők lesznek a vasutasok lakbéreitől. A mi pedig a statusrendezést illeti, erre nézve előszóval is kérte a kormányt, hogy azt fogadják meg a f. évben, de nem sikerült erre a kormányt rábírní. A pénzügymin. azonban kijelentette, hogy az 1909. évi állami költségvetésben a rendezést nagyobb terjedelemben keresztül viszi. A mikéntjére és a rendezés mérvére nézve az 1908. évi költségvetés tárgyalása során fog a min. iratokról nyilatkozni. Addig is tehát türelemre kéri a tisztviselőket. Tény az, hogy a mit a szegedi memorandumban kértünk, azt egyszerre elérni nem lehet. Fogadjuk köszönettel a most nyújtott 8 millió 700 ezer koronát. Hogy ezt elértük, ez az Országos Egyesület érdeme. (Közbeszólások: meg az elnöké. Zajos éljenzés.)

Mezriczky Elek meleg szavakban mond köszönetet az elnök önzetlen fáradozásáért. Az igazgató-választmány zajos helyeslése között biztosítja az elnököt a magyar állami tisztviselőkar rendületlen szeretetéről és ragaszkodásáról. (Éljenzés!)

Szilágyi József attól fél, hogy a vidéki tisztviselők nagy része nem lesz megelégedve a lakbéremeléssel, mert a legkisebb lakbérrel bíró állomáshelyeken lakó tisztviselők a tervezet szerint csak mintegy öt forint javítást kapnak.

Benedek Sándor: a mily hálával fogadja a kormány elhatározását, annyira aggodalmas az azért, mert úgy látja, hogy a lakbéremelés nem az Egyesület óhajta és kérelme szerint lesz foganatosítva. Nem akarja a jogosult örömet egy pillanatra is megzavarni, de kénytelen kijelenteni, hogy mi a vasutasok lakbérét kértük. É helyett csak a budapesti és a fiemei lakberek lesznek a vasutasokéhoz hasonló mérvben megszabva, a vidéki lakberek azonban azoktól eltérők lesznek. Így előáll az a kedvezőtlen helyzet, hogy míg a vasutasoknál a lakásbér minimuma 400 koronában van megállapítva, az állami tisztviselőké a legalsó fizetési fokozatban ennél jóval kevesebb lesz. Ezt konstatálni kötelességünk. Nincs tehát senkinek joga a kormánynak sem azt mondani, hogy ilyen körülmények között a lakáspénzek felemelése a vasutasokéhoz hasonlóan történt. A midőn aggodalmait ezekben kifejezésre juttatta, örömmel ragadja meg az alkalmat annak a kijelentésére, hogy a kormány mostani örvendetes elhatározására nagyban volt befolyással a mi egyesületünk elnökének érettünk való fáradozása és munkálkodása.

Andor Endre dr. és *László Pál* rövid felszólalása után elnök kimondja, hogy a most vitatott kérdésben határozatra szükség nincsen és hogy igyekezni fog a kormányt a tisztviselőkar hangulatára nézve felvilágosítani.

Titkár jelenti, hogy 127 új tag jelentkezett a felvételre; hogy továbbá *Eisenlohr Ulrik* pénzügyigazgató elnöklete alatt megalakult a Nagyküküllőmegyei Állami Tisztviselők Egyesülete Segesvárott. A választmány Eisenlohr fáradozásaiért köszönetet mond. A vízmesterek tudvalevőleg aziránt folyamodtak az Egyesülethez, hogy tagul vétessenek fel.

A választmány utasította a titkárt, hogy ebben a kérdésben kérje ki Ebersz Károly ministeri tanácsos, választmányi tag nézetét, arra nézve, hogy azok tisztviselőnek tekintetők-e? Ebersz Károly e kérdésre azt a választ adta, hogy a víz mesterek *altisztek* lévén, tisztviselőnek nem tekintetők és így az alapszabályok értelmében az egyesület tagjaiul fel sem vehetők. A határozat ilyen értelemben lett kimondva.

Pénztárnok jelenti, hogy a pénzkészlet 4478 korona; *ellenőr* pedig, hogy a taglétszám 7443-ra szaporodott, a melyből a vidékre 5585 tag esik.

Titkár: következik az egyesület kebelében alakítandó szakbizottságok szervezeti szabályzatának tárgyalása. E részben megjegyzések érkeztek be a vidék több helyéről. A számvevőségi tisztviselő 25-ös bizottsága azt vitatja az ő beadványában, hogy az Egyesületnek nincsen joga ilyen bizottságokat kiküldeni.

Szilágyi József ellenez minden ilyen szándékot. Nincs rá szükség. Az egyesület ne foglalkozzon egyes szakmakörök bajaival.

Erdős József érti előtte való felszólalását. Hiszen ő egy parciális mozgalom élén áll. De nem érti azt a tisztviselőkar érdekei szempontjából. A legmelegebben pártolja a bizottságok felállítását.

Benedek Sándor úgy látja, hogy a beérkezett vélemények és kívánságok még nem lettek annyira előkészítve, hogy azok a tervezet tanulmányozásánál figyelembe vehetők volnának. Már pedig, ha már az illető szakmakörök részére külön szakbizottságot szervezünk, akkor adjuk meg a módját az érdekelteknek arra, hogy az erre vonatkozó szabályzat megalkotásába ők is beleszólhassanak. Szilágyi megjegyzésére csak azt válaszolhatja, hogy a mit mi ma végezzünk, erre a legutóbbi ülés határozata kötelez. A mi pedig azt a kérdést illeti: van-e joga az Egyesületnek arra, hogy ilyen bizottságokat szervezzen, azt igazán kár felvetni. Hiszen régen tudjuk azt mindannyian, hogy erre minden egyesületnek van joga. Csak egy esetben nem, ha erre vonatkozólag az alapszabályok tiltakozó határozományt tartalmaznának. Ez jelen esetben nem áll fenn. A választmány határozata tehát helyes. Indítványozza, küldjön ki a választmány egy albizottságot a szabályzat alapos tanulmányozására, illetve végleges megállapítására.

Andor Endre dr. kétségtelennek tartja az egyesületnek azt a jogát, hogy a mai alapszabályok mellett is bizottságokat kiküldhessen. Hiszen ez az eddigi gyakorlatnak is megfelel.

Elnök: a választmány a tett indítványt elfogadja és a bizottságba kiküldi *László Pál* elnöklete alatt a következő választmányi tagokat: Bogárdi Jákó, Erdős József, Mezriczky Elek, Walter Ottó és Nyikos Lajos dr.-t. Következik a választások rendjéről kidolgozott javaslat, melyet a választmány elfogad.

Benedek Sándor kívánja, hogy ez az egyesület hivatalos lapjában tétessék közé. A határozat ily értelemben lett kimondva. A szabályzat szó szerint így szól:

I. A közgyűlés tagjai. 1. §. A közgyűlés szavazásra jogosított tagjai: a) az Országos Egyesület tagjai (közvetlen tagok), tehát azok kivételével, kik kizárólag a vidéki alakulatok tagjai; b) a vidéki körök tisztikara és választmányainak tagjai (alapszabály 31. §.).

II. A választási jog terjedelme levél útján. 2. §. A vidéki tagok érvényesíthetik szavazati jogosultságukat levél útján: az elnök, két társelnök, két alelnök, az igazgató-választmány tagjai, titkár, másodtitkár, két jegyző, pénztáros, ellenőr, ügyész és a három számvizsgáló választásánál. 3. §. A vidéki tagok személyesen is gyakorolhatják szavazati

jogosultságukat, de csak a közgyűlés alkalmából és éppen úgy mint a fővárosi tagok.

III. A levél útján való választás módzatai. 4. §. A vidéki közvetlen tagok, továbbá a vidéki körök tisztikara és választmányainak tagjai levél útján akképen szavaznak, hogy az általuk jelöltek névsorát egy zárt levélborítékba teszik, mely a névsor kivételével mást nem tartalmazhat. E belső boríték egy másikba, a külsőbe zárandó. 5. §. A külső borítéknak tartalmaznia kell a belső borítékot, továbbá a vidéki szavazó által sajátkezűleg aláírt névjegyet. 6. §. Ha a vidéki szavazó valamely vidéki kör tisztikarának vagy választmányának tagja, e minőség is feltüntetendő. A külső boríték az egyesület igazgató-választmányához címzendő.

IV. A szavazólevelek kezelése a központban. 7. §. Az igazgató-választmány a hozzá érkezett szavazó levelek megvizsgálása végett öttagu bizottságot küld ki. (Szavazatvizsgáló bizottság.) 8. §. E bizottság felbontja a szavazólevelek külső borítékait és mindenekelőtt megállapítja a beküldők általános szavazati jogosultságát, illetve azt, vajjon a beküldők az egyesület közvetlen tagjai, vagy a vidéki körök tisztikarának vagy választmányának tagjai. 9. §. E bizottság megállapítja azt is, vajjon a beküldők tagsági kötelezettségük elmulasztása folytán szavazati joguk gyakorlásában nincsenek-e gátolva. 10. §. Csak azok a szavazólevelek vétetnek figyelembe, melyek legkésőbbben a közgyűlés napját megelőzőleg három nappal előbb megérkeztek. 11. §. A bizottsági elnök a bizottsági tagok együttes jelenlétében a szavazásra jogosítottak belső leveleit felbontatlanul egy gyűjtőszekrénybe helyezi, melyet két bizottsági tag saját pecsétnyomójával lepecsétel. A gyűjtőszekrényt az egyesületi iroda őrzi. Ha a bizottság több ülést tart, a gyűjtőszekrény csak a bizottsági tagok együttes jelenlétében bontható fel és a fenti módzatok szem előtt tartása mellett zárható le újra.

V. A szavazólevelek kezelése a közgyűlésen. 12. §. Ha a közgyűlés szavazatszedő bizottságot küld ki, akkor a szavazatvizsgáló bizottság átadja annak a vidéki választók szavazóleveleit tartalmazó szekrényt. 13. §. A szavazatszedő bizottság megállapítja a pecsétek sértetlen voltát és a belső levélborítékban elhelyezett szavazócédulákat ugy vesi figyelembe, mint a közgyűlésen közvetlenül benyújtottakat.

Andor Endre dr. azt kívánja, hogy mondassék ki, miszerint minden albizottságban az egyesület tisztviselői részt vehetnek, illetve ezen bizottságoknak tagjai. A választmány így határozott.

Még *Robel Román* intézett interpellációt az elnökhöz egy létesülőben levő tisztviselői hitelintézet tárgyában, mire aztán, az elnök megnyugtató válasza után, az ülés berekesztetett.

A mi körünkben.

Tisztviselőtársaink soraiban a lakásbér-emelés híre vegyes érzelmeket ébresztett. Vannak, a kik a kormány jóindulatu szándékaival meg vannak elégedve, különösen ha beváltja a statusrendezésre vonatkozó ígéretét. De vannak elégedetlenek is. Ez utóbbiak azonban, hiszszük és reméljük, idővel be fogják látni, hogy Rómát sem építették egy nap alatt. Nagy dolgokhoz idő és pénz kell, no meg egy kis türelem.

Ezzel a világeért sem azt akarjuk mondani, hogy most már minden tejfel. De annyit becsületes gondolkodásmódunk megkövetel tőlünk, elismerni, hogy a kormány jóindulata minden kétségen felül áll. Azt meg tán vitatni sem kell, hogy Wekerle Sándor dr.-nak a tisztviselői érdekek körül eddig elfoglalt álláspontja nagyot változott. Az idők járása az ő felfogását is kezdi változtatni: hála isten, a mi javunkra.

A lakbérkérdésnek a kormány által tervezett megoldása nem elégíti ki a tisztviselőkart.

Szilágyi József monori járásbírósi irodatiszt az Országos Egyesület legutóbbi választmányi ülésén fel is szólalt,

kérve, hogy a tervbe vett új lakbérbeosztásokat illetőleg sürgős beadványt intézzenek a kormányhoz aziránt, hogy a tervezett VII-ik lakbérosztály, a melyben a fővárosi lakbéreknek 40 százaléka kontempláltatik, a javaslatból töröltessék. A magasabb osztályba sorozás eddig tisztán önkényszerűen történt s míg egyes protegált városok a magasabb lakbérosztályba jutottak: addig számos nagy drágasággal küzdő főváros melletti járási székhely nem soroztatott magasabb osztályba. Példának hozta fel Monort, a hol a kir. járásbíró 500, a községi jegyző pedig 600 korona lakpénzt élvez és három évi kérelmezésüket, a melyek minden kellekkel el voltak látva és hiteles adatokkal felszerelve: még csak arra sem méltatták, hogy mikénti elintézéséről értesítést adtak volna, hanem egyszerűen irattárba tették.

Tenkéről hasonló felszólalást kaptunk Pétery Béla m. kir. adótárnoktól, a ki a következőket írja:

«Nem csekély meglepetéssel olvastuk a napi lapokban, hogy a Budapesten levő állami tisztviselők a vasutasokkal egyenlő lakáspénzt kapják, a vidékiek ellenben a fővárosi tisztviselők lakpénzeinek 90, 80, 70, 60, 50 és 40 %-át. A vidéki, vagyis még inkább kisvárosi tisztviselők e lakbéremelése teljesen érthetetlen. Mert míg e szerint például egy debreceni, nagyváradi, szegedi stb. vidéki nagyobb városbeli adótiszt a fővárosi 400 frt lakáspénznek 90 %-át, vagyis 360 frt lakáspénzt kapna és így a mostanihoz képest 150 frt többlet jutna, addig egy *tenkei* adótiszt a 400 frt 40 %-át, vagyis 160 frt-ot kapna, tehát évi 10 frt *emelést*. Nem tudjuk elhinni, hogy a kormány a kisebb városi tisztviselők ezreire havi 83 krajcárral akarna segíteni.»

Szilágyinak is, Péterynek is igaza van. Kifejtette ezt az Országos Egyesület ülésén Benedek Sándor is, és kimutatta, hogy a kormány szándéka egyenesen ellenkezik az Országos Egyesületnek a benyújtott memorandumban kifejtett kérelmével. Kijelentette azt is, hogy a megoldásnak ezt a módját nem tartja sem helyesnek, sem célszerűnek, mert a magasabb rangú tisztviselők ismét kitéve lesznek annak a gyanúnak, hogy a lakbéreket az ő kedvükért emelték. Ezen gyanut minek keltjük fel mintegy mestersegesen? Ki kell mondani, hogy 400 kor. a legkisebb lakáspénz.

Osztotta Benedeknek ezt az aggodalmát dr. Andor Endre is, mire Batthyány Tivadar gróf kijelentette, hogy az elhangzott aggodalmak jogosultságát ő is elismeri, habár úgy hiszi, hogy a VII-ik lakbérosztályba csak néhány jelentéktelen kis falu fog tartozni és a legtöbb a VI-ikba kerül, a hol a legkisebb a 400 kor.

A petitionálástól ez idő szerint azért állottak el, mert nem tartották helyénvalónak a kérelmezést, míg a besorozások tekintetében tiszta képet nem kapnak.

Szóval: baj van a kréta körül és ezt a bajt csak úgy lehet gyógyítani, ha a *VII-ik lakbérosztályt törlik*.

Az Országos Egyesület választmányi ülése előtt sokat lett ez a kérdés vitatva. Hangzottak panaszok is, de hallottunk elismerő nyilatkozatokat is. Benedek Sándor, a békének és együvértartozásnak régi apostola, itt is igyekezett a lelkeket és szíveket megnyugtatni. Oda fordult Bogárdi Jákóhoz e szavakkal:

— Hallom, hogy jubilált. Hát ez szép dolog. De legszébb, hogy gyémánt-gyűrűt kapott. Eszembe jut néhai Szilágyi Sándor állampénztári tisztviselő, a ki évekkal ezelőtt tevékeny részt vett a tisztviselői mozgalmakban. Ezen buzgó munkálkodásának elismerésül egy aranyórát vettünk neki. Meg is örült az elismerésnek és azóta, valahányszor összejöttünk vagy értekezleten, vagy tanácskozáson, Szilágyi barátom minduntalan kivette mellénye zsebéből az óráját és nézegette, tapogatta. Nekem feltűnt ez az aranyimadás és egy nap oda szólok Szilágyihoz:

— Te Sándor, minek nézegeted te folyton az órádat? Tán valami hiba van rajta?

— Hogy minek? válaszolt Szilágyi, hát nézegetem: mit is kaphatnék érte, ha a zálogházba csapnám!...

— Hát tisztelt Bogárdi ur, végzé a jóízű visszaemlékezést Benedek Sándor, nehogy a gyémántgyűrűjét sokat nézegetse...

A *Walter Ottó* kedvenc eszméje: a családi pótlék, nem talált kedvező fogadtatásra a kormányelnöknél. A midőn a képviselőház pénzügyi bizottságában *Szebeny Antal*, a főváros I. kerületének országgy. képviselője kérdést intézett Wekerlehez, mi a szándéka a családi pótlékre vonatkozólag, a miniszterelnök kijelentette, hogy azt nyomós okoknál fogva nem tartja megadhatónak. Így tehát *Walter Ottó* posta-távirda felügyelő újból kezdheti a munkát, a melyet eddig ezen tagadhatatlanul egészséges eszmének a napirenden tartása körül végzett. Ki is jelentette e sorok írója előtt, hogy Wekerle nyilatkozatát nem tekinti végleges elutasításnak. Sok vélemény és nézet változott már ez életben. Itt is várhat ő még jobb fordulatra.

És ebben Walternek igaza van.

A parciais mozgalmak ismét szóba kerültek az Egyesületben. Részben magában az ülésen és részben az ülésen kívül, magánbeszélgetés közben. Az ülésen *Szilágyi Fózsef* puskázott, az igaz, nem sok szerencsével, a mellett, hogy igen is üdvös dolog az, ha a tisztviselők parciaisán mozognak. Az ülésen kívül meg Bogárdi Jákó jelentette ki, hogy a bírósági kezelési tisztviselők egyesületére szükség van, mert...

— Nohát, mire van szükség, kérdé Bogárditól e sorok írója.

— Mire? Hát így legalább néha megjelenhetünk a miniszter előtt mi is...

Ez aztán olyan nyomós ok volt, hogy Szende Alajos curiai segédhivatali főigazgató önkénytelenül jegyezte meg:

— Ezért ugyan kár volt egyesületet alakítani.

A másik parciais mozgalom a számvevőségieké, a mely szintén szóba került. Kérdezték is *Bentsik Károlyt*, a 25-ös bizottság alelnökét, honnan van az, hogy a bizottság elnöksége oktató hangon beszél az igazgató-választmányjal szemben? Hát persze, hogy nem tudott rá válaszolni.

A vitát némán hallgatta Robel Román és Hank Gyula pénzügyi tanácsos, no meg Mezriczky Elek. De hát minek is bolygatták volna ezt a kérdést. Másként lesz ez még. Csak meg legyenek a szakbizottságok. Mert hát vannak ám, a kik félnek ezektől a bizottságoktól, mert ezek lesznek a parciais mozgalmak nyaktörői.

Az Országos Egyesület kebelében létesítendő szakosztályokra nézve Békési Gyulától, az állami munkásbiztosító hivatalhoz beosztott államépítészeti hivataltisztól a következő sorokat kaptuk:

«Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének a külön szakosztályok létesítésére vonatkozó határozatát csak a legélénkebben lehet helyeselni minden oldalról, mivel ez által lehetne legbiztosabban elérni azt, hogy oly kérdések, melyek eddig specialis természetüknél fogva a tisztviselői kar nagyobb részének érdeklődésére számot nem tarthattak, a szakosztályok szűkebb keretében megbeszéltesse, behatóbban megvitattassanak, hogy aztán már kellőképpen előkészítve konkrét javaslat alakjában a plenum döntése elé terjesztve, az illetékes factorok előtt eredményre is jussanak. A szakosztályok létesítésének eszméjéhez már csak azért is gratulálunk, mert a külön szakosztályok-

ban előreláthatólag azok az elemek is nagyobb számban lesznek képviselve, kiknek eddig sorsuk intézésében vajmi kevés szerep jutott, a mely elemekkel erősödve az egyesület inkább fog jutni azon helyzetbe, hogy a tisztviselők egész összességének óhajtasáról, kívánalmairól, bajairól, tájékoztatva lévén, az általános viszonyokról magának tisztább képet alkotva, jogos kívánalmainkat képviselhesse és érdekeinkért sikra szállva, megnyerje a tisztviselői kar szíves bizalmát és támogatását, mely létezésének és fennállásának legfőbb biztosítéka.

Egyesületi élet.

Az Állami Tisztviselők Aradi Körének közgyűléséről már hoztunk hirt lapunk legutóbbi számában. Most előtünk fekszik a részletes tudósítás. Hozzuk azt a következőkben:

Ifj. Schweigert Péter titkár a kör tevékenységéről szóló évi jelentésében konstataulta, hogy a tisztviselők függő ügyei nem hogy haladnának, de e téren határozott visszacsúszás mutatkozik. Áll ez különösen a statusrendezés ügyére! Ennek okát magukban a tisztviselőkben keresi, kik míg egyrészt csak a kész eredmények hasznosítását várják, másrészt parciais mozgalmakkal gyengítik az összesség erejét, de egyttal saját mozgalmak súlyát is. Sikert a jövőben is csak úgy remél, ha nagyobb összetartásra s kissé nagyobb áldozatkésztségre szánják magukat. Ezután Kosinszky Viktor vázolta a tisztviselői kérdések általános állását s a jövőben folytatandó munkásság irányát és a várható eredményeket. Méltatja Batthyány Tivadar gróf, az Országos Egyesület elnökének a tisztviselők érdekében és az Országos Egyesület vezetése körül kifejtett odaadó munkásságát. Sokat vár és remél az Országos Egyesület új szervezetétől, az u. n. szakosztály rendszer életbeléptetésétől, melyben minden tisztviselői kategoria teret nyer az ő legszajtabb érdekei kifejezésére és istapolására s mely rendszer hihetőleg megteremti végre az összetartozandóság érzését és felette kívánatos egyöntetű működést. A számvizsgálóbizottság jelentéséből is kiérzik a tisztviselők saját ügyük iránt való nemtörődömsége, a mennyiben a csekély 2 kor. évi tagsági-díj befizetése is nagyon lanyhán történik. Hangsúlyozza is ezt a számvizsgálók jelentése s aggodalmát fejezi ki, hogy anyagi eszközök híján elveszti a kör aktív-képességét. Kiemeli az évi jelentés, hogy az adott körülmények közt nagy mérséklésre és nagy bizalomra van szükség, hogy a tisztviselői kar végleg el ne keseredjék és teljesen el ne veszítse sorsa jobbra fordultába vetett hitét. Felemlíti még a jelentés, hogy ujabban még a lakberek házépítés céljára való lefoglalhatóságának törvénybeiktatásáért, a tisztviselői gyermekek tandíjmentességéért és a családtagok arcképes vasuti igazolványáért tettek lépéseket s remélhetőleg nem eredménytelenül. Az évi jelentés egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett. Kosinszky Viktor beszámol a lakbérkérdésben tett eddigi lépésekről s a további teendőket szándékolt módjáról. Indítványozza, hogy Barabás Bélának ez ügyben tanusított szives készségeért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék, a mit egyhangu lelkesedéssel el is fogadtak. Kosinszky Viktor bejelenti Budapestre távozását s az elnökségről való lemondását. Megható szavakkal vesz búcsút a vele oly hosszú ideig együtt működött lelkes és kitartó, a küzdelemben osztályos társaitól. Lelkes és zúgó ellenmondás volt erre a válasz, mert a tisztviselők sehogy sem akartak megválni fáradszhatlan elnöküktől, minek Jánossy Győző egy hosszabb s igazán a szeretet melegtől áthatott beszédben is kifejezést adott s méltatta Kosinszky hervadhatatlan érdemeit. A ragaszkodás

ezen nagymérvű megnyilatkozásának engedve s a választmány ily irányu javaslatához képest Kosinszky ideiglenesen visszavonta lemondását s mellé társelnökül a folyó ügyek gyorsabb intézhetésére s esetleges helyettesítésére Jánossy Győző jószágfelügyelő választott meg. Jánossy hálás szavakkal köszönte meg a választatását. A közgyűlés Batthyány Tivadar grófnak, mint az Országos Tisztviselő Egylet elnökének, hosszabb üdvözlő sürgönyt küldött.

× *Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületének Krassó-Szörényvármegyei Köre»* alakuló gyűlését folyó év és hó 24-én délelőtt Lugoson a vármegyház nagytermében tartja, a melyre a meghívások már előzőleg ki is küldettek. Az alakuló gyűlés ünnepségének programja a következő: Szombaton, 23-án este ismerkedési est a Magyar Király szállóban. Vasárnap délelőtt 11 órakor alakuló gyűlés a vármegyház nagytermében. Vasárnap délután 2 órakor társas ebéd. A kik az alakuló gyűlésen részt venni óhajtanak (kívánatos is volna, hogy minél többen vegyenek részt), azok sziveskedjenek erről Adorján Marcel m. kir. pénzügyi számellenőrt (Lugoson) legkésőbb folyó hó 16-ig, már az elszállásolás miatt is, értesíteni és egyben közölni érkezésük pontos idejét, valamint azt is, hogy a vasárnapi társas ebéden szintén részt venni óhajtanak-e. Az erre vonatkozó meghívót aláírta: Krausz Vilmos kir. tanácsos pénzügyigazgató és Adorján Marcel pénzügyi számellenőr.

× *Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesületének Aradvideki Köre»* beadvánnyal fordult Arad városához, a melyben a következőket mondja:

«Müller Károly, városunk országgyűlési képviselőjének indokolt indítványára a törvényhatósági bizottság annak idején feliratot intézett a kormányhoz az aradi állami tisztviselők lakbérének emelése, illetve lakbérpótlékok engedélyezése iránt. Az 1908. évi állami költségvetés most meginduló tárgyalása alkalmából ez a kérdés különösen aktualis, miért is azzal a kéréssel fordulunk a tek. törvényhatósághoz, hogy érdekünkben a kormányhoz e tárgyban a siker biztosabb elérhetése céljából újabb feliratot intézni kegyeskedjék. Kérjük kiemelni a feliratban, hogy Arad lehetőleg a 90 %-os osztályba soroztassék».

× *A magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezet* április hó 26-án délután tartotta XVI-ik, évi rendes közgyűlését. A szövetkezet 1907. évben 15-ik üzletét zárta le, tagjainak száma ezen év végén 4000 volt és áruforgalma 3,464.159 koronát tett. Az elmúlt 1907. évben a tagok száma 540-nel szaporodott s az áruforgalom az előző évivel szemben 610.029 korona 03 fillérrel emelkedett. A tiszta jövedelemből ármérséklés címén 66.170 korona 63 fillért irtak a vásárló tagok számlája javára, ezzel a tagok tulajdonát képező hitelfedezeti biztosíték számla 467.920 koronára szaporodott. A tartalékalapot 6000 koronával dotálták, mely összeggel ezen alap 104,924 korona 89 fillérre emelkedett. Az egyesület fokozatos és nagyarányu fejlődését a közgyűlés örömmel vette tudomásul s az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését egészben elfogadta, ugyszintén a zárszámadást és mérleget, hozzájárult továbbá az igazgatóságnak az üzleti felesleg hovaforodítása iránt tett javaslatához, a felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő-bizottságnak megadta, az 1908. évi költségvetési előirányzatot megszavazta s az igazgatóságnak önzetlen és hasznos működéséért köszönetét fejezte ki. Az igazgatóságnak, a szövetkezeti alkalmazottak anyagi helyzetének javítása érdekében s nyugdíjalap létesítése ügyében tett előterjesztéseit a közgyűlés változatlanul elfogadta s a nyugdíjalap létesítésére 42.000 K-t engedélyezett s kimondotta, hogy ezen alap a legközelebbi tíz év alatt még további 60.000 K-val dotálendő. Az elnök továbbá bejelen-

tette a közgyűlésnek, hogy a szövetkezet igazgatósága Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter urat 10 évi minisztersége alkalmából feliratilag üdvözölte, a mit a közgyűlés a miniszter iránt érzett mély hálájának kifejezése mellett tudomásul vett. Végül a választásokat ejtette meg a közgyűlés. Igazgatósági tagok lettek: Kárpáti Béla, Kun Béla, László Lajos, Mihajlovits Arzén, Szabó Ágoston és Vängel Károly. Felügyelő-bizottsági tagokká választott: Dr. Dénes István, Gretschl Ödön, Lükő Alajos, Raisz Rezső dr., Strazimir Milán.

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* pénztárába 1908 április hóban következő tagdíjak folytak be:

Tamási adóhivatal tisztikara 12 K. Fodor István Kiszvárd 2 K. Pap Lázár Budapest 2 K. Szabó Károly Betlen 2 K. Madarassy Andor Sátoraljauhely 2 K. Radák György és társai 12 K. Fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság tisztikara Budapest 22 K. A nyitrai pénzügyigazgatóság tisztikara 24 K. Lakatos Gyula Kovászna 2 K. Dr. Török István Budapest 6 K. Tömöri Sándor Hajduböszörmény 2 K. Kertész Ignác Kaposvár 4 K. A marosludasi adóhivatal tisztikara Marosludas 8 K. Lányi Vilmos Zalatna 4 K. Hexmann Ferenc Felső-Eőr 2 K. Schweiger Jenő Zalatna 4 K. Oszlaczky Szilárd Budapest 2 K. A csornai m. kir. adóhivatal tisztikara 8 K. A pénzügyigazgatóság tisztikara Lugos 6 K. Boros Dávid 4 K. Kiss Jenő Sátoraljauhely 2 K. A nagyszalontai adóhivatal tisztikara 8 K. Kozma András Kisjenő 2 K. Demény Géza Kőhalom 2 K. Az orsovai állami tisztviselők 24 K. A m. kir. államépítészeti hivatal tisztikara Sátoraljauhely 8 K. Várkonyi Nándor és társai Nyitra 12 K. A nagyszőlősi állami tisztviselők 18 K. A m. kir. erdőigazgatóság tisztikara Lugos 40 K. Czike Ferenc Ogyalla 6 K. Wengimovits Ede Varannó 2 K. A szilágyosmlyói adóhivatal tisztikara 10 K. A m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Nagyszében 24 K. Sente Samu Budapest 2 K. Boros Vilmos és társai Kiskőrös 10 K. Pintér Imre Paks 2 K. Országos chemiai intézet tisztikara Budapest 10 K. M. kir. adóhivatal tisztikara Szentés 12 K. Szeszlér Ödön Sátoraljauhely 2 K. A budapesti 9. számú postahivatal tisztikara Budapest 12 K. Perlaky József Gyöngyös 2 K. Kiss Gyula Hatvan 2 K. Végely Dezső Budapest 4 K. A tudapestvidéki pénzügyigazgatóság tisztikara Budapest 66 K. Kegye Sándor Nagybecskerek 2 K. A m. kir. adóhivatal tisztikara Mátészalka 8 K. Vigh Ferenc és Horváth József Vasvár 4 K. Herczeg Ignác Budapest 2 K. A m. kir. adóhivatal tisztikara Gyergyószentmiklós 10 K. Abszenger Ferenc 2 K. Korponay Lajos Pancsova 2 K. M. kir. adóhivatal tisztikara B-Hunyad 12 K. Berta Lajos, Nevery József Medgyes 4 K. A m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Nyitra 22 K. M. kir. adóhivatal tisztikara Módos 14 K. M. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Budapest 40 K. M. kir. postatakarékpénztár tisztikara Budapest 140 K. Kiss Ignác és társai Budapest 26 K. A m. kir. pénzügyministeriumi számvevőség illetékügyi csoport tisztviselői 74 K. Wiesner Sándor, Jelínek Vince, Bervanger Frigyes N.-Káta 6 K. Az egri állami tisztviselők 14 K. Koczán Aladár és társai Győr 28 K. A m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Nagyszében 30 K. A m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Balassagyarmat 12 K. M. kir. posta- és táviratbiztosítók Nagyvárad 18 K. Ilosvay József és társai Kassa 11 K. Ittu Mihály és Bükkel János 2-2 K. Papp József, Gonda József Battonya 2-2 K. M. kir. pénzügyigazgatósági számvevőség tisztikara Torda 30 K. H. Nagy Iván Segesvár 4 K. Keszely Kálmán Győr 14 K. A m. kir. közigazgatási bíróság Budapest 14 K. Német Armin Budapest 2 K. Nyirák Ede Budapest 2 K. Katona Béla és társai Arad 8 K. Titl János Szeged 8 K. Cziráky Iván Ipolyság 2 K. Nagyküüllő vármegyei Állami Tisztviselők Köre Segesvár 95 K. M. kir. adóhivatal tisztikara Sátoraljauhely 6 K. A budapesti kir. adófelügyelőség tisztikara 22 K.

VEGYES.

* **Benedek Sándort**, a közigazgatási bíróság ítélőbiráját, Országos Egyesületünk közszeretben álló társelnökét, a közigazgatási bíróság legutóbbi teljes ülése, melynek napirendjén a hatásköri bíróság tagjainak titkos szavazás útján való megválasztása volt, megválasztotta a hatásköri bíróság tagjává.

* **A brassói** polgárok üléséről, melyen az állami tisztviselőket érdeklő kérdések is szóba kerültek, lapunk legutóbbi számában tettünk említést. Előttünk fekszik a gyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósítás. E szerint Zakariás János dr. határozati javaslata így szólott: «A gyűlés kéri a kormányt, hogy egy a tisztviselői fizetések és lakbérek megállapításánál, mint az adóreformnál és mindenemű socialis alkotásánál részesítse előnyökben, kedvezményekben a több-gyermekű családapát és különösen ösztöndíjak és állami kedvezmények — így italmérési és más engedélyek adományozásánál legyen elsősorban a több-gyermekű családapákra tekintettel.» — Petrás Antal m. kir.

telekkönyvvezető pedig a következő javaslatot mutatta be és az egyhangulag el is lett fogadva: «A brassói magyar választópolgárok közgyűlése határozza, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete által 1907. évi szept. hó 22. és 23-ik napjain Szegeden megtartott congressuson hozott határozatok alapján a kormányhoz memorandum alakjában benyújtott s kifejezésre juttatott kívánalmaiknak elég tétessék, fizetésük 1600 kor. alapfizetés mellett megjavíttassék, de különösen mint legsürgősebb s halaszthatatlan teljesítést igénylő, — a közismert és immár türethetetlen drágaság miatt a családi pótlék s a lakbéremelés már az 1908. évi költségvetés keretében rendszeresíttessék, valamint a nyugdíjtörvény módosítása és a nyugdíjasok anyagi helyzetének javítása, továbbá a titkos minősítés és a jelenlegi fegyelmi eljárás rettenetességei miatt a szolgálati pragmatika, lehetőleg a legrövidebb idő keretében megalkottassék.»

* **A bajor állami tisztviselők** értekezletet tartottak, melynek tárgya volt a bajor kormány által beterjesztett szolgálati pragmatika megvitatása. Emlékiratot intéznek a képviselőházhoz, a melyben a javaslat egyes részeinek módosítását kérik. Módosítani kívánják a nyugdíjazás feltételeit és oly rendelkezés felvételét sürgetik, mely a vizsgálat és szabadságolás módozatait állapítja meg, valamint egységesen kívánják rendezni a hivatalos órákat. A fizetési séma iránt is vannak kívánságaik. A tanácskozás során szóba került egy bajor tisztviselő-egyesület alakítása is. Söldner titkár lett megbízva a további teendővel.

* **Kerékgyártó István**, a kereskedelmi ministerium számvevőségének igazgatója tudvalevőleg ministeri tanácsossá lett kinevezve. Tisztviselőtársai és jó barátai ebből az alkalomból nagy bankettet rendeztek tiszteletére, a melyen a kereskedelmi ministeriumnak és más hivataloknak tisztviselői vettek részt, Sztérényi József államtitkárral élükön. Ott voltak: Csöke Ferenc, Stettina József, Téglássy István, Szűry János, Ehrenhoffer Aladár, Hoszpoczky Alajos, Hartig Sándor, Papp Árpád és Péterffy Lajos ministeri tanácsosok; a statisztikai hivatal, a munkásbiztosítási hivatal, a közigazgatási bíróság, az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének, a Kereskedelmi Muzeumnak, a posta- és táviró-tisztviselők képviselői. Az első főlköszöntőt Berczik István főszámtanácsos mondta, a melyre az ünnepelt meghatva felelt. Nagy lelkesedést keltett Sztérényi József beszéde, a melyben hangoztatta, hogy őszinte öröme szolgál, a mikor egy mindenképpen érdemes tisztviselőnek ünnepeltetésén vehet részt, mert tanúságot tehet arról, hogy Kerékgyártó István mindenkor komoly és kötelességtudó tisztviselője és erős oszlopa volt a ministeriumnak. Ezenkívül még Benedek Sándor és többen mondtak felköszöntőt. A társaság sokáig maradt együtt.

* **Szende Alajos** curiai igazgató főigazgatóvá lett kinevezve. Az új főigazgató érdemes és munkás tagja a Curia administriciójának s már 1893 óta működik a bíróságoknál. A fogalmazói szakra készült, de mostoha anyagi viszonyai kényszerítették, hogy a kezelői szakban dolgozzon tovább; 1893-ban már segédhivatali igazgató lett s ebben az állásában rendkívüli nagy és kiváló munkákat végzett. Öt hét óta helyettesíti a nemrég elhunyt Balázs Gyula főigazgatót. Tagja a III. ker. iskolaszékeknek, ker. választmánynak s pótbizottsági tag. *Szende Alajos* kitüntetése az Állami Tisztviselők Országos Egyesületében is, melynek kezdettől fogva rokonszenves, ügybuzgó ellenőre, örömet okozott. Azon tisztviselő-társaink közé tartozik, a kik zaj és feltűnés nélkül dolgoznak és minden szabad idejüket a közjónak szentelik. Igaz örömmel üdvözöljük őt új állásában és kívánjuk, hogy sokáig maradjon még közöttünk mint a csendes munkának, a kartársi szeretetnek egyik élő képviselője.

* **Az igazságügyminister** 3035. sz. rendeletével az ügyviteli szabályokat következőleg változtatta meg: Ha a bíró vagy bírósági tisztviselő betegsége három hetet meghalad, az a miniszternek is bejelentendő; ha gyógyulás céljából a székhelyről távozni akar: 14 napot a m. kir. táblai

elnök engedélyez, többet ennél és ismételtén már csak a minister. A betegség igazolása esetén, a betegségben eltöltött idő (akár otthon, akár a székhelyen kívül töltött el) az évi szabadságidőbe be nem számítható. Ez utóbbi határozat újítás. Tudunkkal a pragmatika-javaslatban is benn van. Az előző két új határozatra azonban igazán nem volt szükség. Más államokban odairányul a törekvés, hogy a minister vállalja a sok aprólékos dolgokat a külső hatóságokra hárítsák. A mit most a minister tett, az éppen ennek ellenkezője, mert azt már igazán nem tudjuk megérteni, hogy miért kíváncsi a minister arra, hogy a bíró vagy tisztviselő három hétnél tovább beteg. Aztán egyáltalában miért kell a szabadság engedélyezését a ministeri engedélyhez kötni. Hát a minister jobban ismeri a vidéki viszonyokat, mint a táblai elnök?

* **A posta- és távirda elnökiigazgatója, Szalay Péter** államtitkár, valamint **Hennyey Vilmos dr.** posta-távirdaigazgató, a liszszaboni nemzetközi távirda-konferencián vesznek részt. Szalay államtitkárt a konferencia egyik alelnökévé választották.

* **A m. kir. posta és távirda műszaki főfelügyelőség** f. évi augusztus 1-én lép életbe. A műszaki szolgálat ellátására vonatkozó szabályok szerint a főfelügyelőségen kívül következő külső műszaki hivatalok állítatnak fel: 1. «Posta- és távirdakerületi műszaki felügyelőség» elnevezéssel minden posta- és távirdakerületi igazgatóság területére annak székhelyén; 2. «A budapesti táviró- és távbeszélő-hálózat műszaki felügyelősége» elnevezéssel a budapesti táviró- és távbeszélőberendezések műszaki szolgálatának ellátására Budapesten; 3. «A posta- és távirdaműszaki főfelügyelőség javítóműhelye és anyagraktára» elnevezéssel a javítóműhely és a műszaki főfelügyelőség anyagraktárának vezetésére Budapesten; 4. «Posta- és távirdakerületi állomás» elnevezéssel Budapesten; 5. «Oszloptelítő telep» elnevezéssel a püspökladányi telítő telep vezetésére Püspökladányon. A posta- és távirdaműszaki főfelügyelőség a posta- és távirdaigazgatóságokkal koordinált viszonyban áll és közvetlenül a posta- és távirdavezérgazgatóságnak van alárendelve. Ügybeosztása következő: I. Ügyosztály. Elnöki teendők és segédhivatal ügyei. II. Ügyosztály. Új, táviró- és távbeszélővonalak és vezetékek építési, valamint meglévő táviró- és távbeszélővonalak és vezetékek átalakítási ügyei. III. Ügyosztály. Meglévő táviró- és távbeszélővonalak és vezetékek fentartási ügyei. IV. Ügyosztály. Táviró- és távbeszélőközpontok berendezési és fentartási ügyei. V. Ügyosztály. Posta- és távirdaépületek tervezésével és fentartásával kapcsolatos ügyek. VI. Ügyosztály. Anyagbeszerzés, anyagkezelés és az oszloptelítő-telepek ügyei.

* **Az állami számvevőszéknél** kinevezetett: **Janovecz Lajos** titkár, áll. számvevőszéki osztálytanácsos, **Podhorszky Vilmos** pedig a főszámtanácsosi címet kapta. **Falusy Gusztáv dr.** számvizsgáló kinevezetett állami számvevőszéki titkárrá. Janovecz Lajos 1856-ban született. A szolgálatot a kereskedelmi ministeriumban kezdte. Az állami számvevőszékhez 1894-ben került mint számvizsgáló. 1902-ben a titkári címet kapta. Most osztálytanácsos lett. Át fogja venni a kereskedelmi és a honvédelmi ministerium ellenőrzésére hivatott 7-ik ügyosztály vezetését. Falussy-Gusztáv 1862-ben született. 1885-ben lépett szolgálatba Somogyvármegyében mint közigazgatási gyakornok. 1894-ben lett kinevezve számtisztte az állami számvevőszékhez. A segédhivatalt ő szervezte. Így lett irodaigazgató, később számvizsgáló. Nyolc évre rá érte el a mostani kinevezését. — Podhorszky Vilmos 1867-ben született. Huszonhárom évi szolgálati idővel bír. 1896-ban lett számvizsgáló.

* **A számvevőségek köréből.** A makói pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség új főnökétől, Haragos János számtanácsostól, **tordai** kartársai: a pénzügyigazgatóság, számvevőség és adóhivatal tisztikara elbucszott. Fényes bankettet rendeztek ebből az alkalomból. Felköszöntőikben Tósa László pénzügyigazgató, Körmendy Oszkár számvevőségi főnök, Lakatos Dénes adótárnok ékes szavakban adtak kifejezést egyrészt a távozás okozta őszinte sajnálatuknak, másrészt az előhaladás folytán való örömeiknek, míg Nagy Albert számvizsgáló ódában ecsetelte a távozó kartársnak 30 évet meghaladó állami s ebből tíz éves tordai szolgálata alatt kifejtett tevékenységét, kartársai iránt tanúsított önzetlen jóindulatát. Haragos számtanácsos Petőfinek az

Alföldet magasztaló egyik gyönyörű verse idézése mellett meghatottan köszönte meg az ünnepeltetést s emlékébe zárti ígérte tordai tisztelő kartársait. A tordai tisztviselők az ünnepeltben egy kedves collegát veszítettek, a makói kartársak pedig egy szakképzett, humánus főnököt nyertek.

* **Nyugdíjazások.** Nyugdíjba léptek: dr. Bedő Béla besztercebányai és Wittich Károly marosvásárhelyi törvényszéki bírák; Eremit Rezső pozsonyi és Török Bálint fogarasi járásbírák; Polereczky Kálmán szécsényi járásbíró; Szuhay Zsigmond nagyrőcei és Úrmánczy Kristóf hosszuaszoói járásbírói telekkönyvvezető; Tomcsányi Márton sátoraljaujhelyi törvényszéki irodaigazgató; Sznási Gusztáv törvényszéki irodatiszt; Szondi Gábor ujvidéki törvényszéki írnok; Tagleight Károly, Rohrböck Benjamin, Kovács György posta- és távirdafőtiszt, Verebelyi Andor posta- és távirdatiszt.

* **Halálozások.** König Dezső m. kir. adótiszt, 30 éves korában, szolgálatának 4-ik évében meghalt Ipolyságon. A m. kir. adóhivatal tisztikara külön gyászjelentést adott ki.

* **Csere.** Ki volna hajlandó velem cserélni akár központi számvevőségi, akár az igazgatóság mellé rendelt számvevőségi tisztviselő, akár járási számvevő? Ebbeli óhaját és szándékát kérem szíveskedjék velem közölni. Lugos, Menyhért László m. kir. pénzügyi számtiszt.

LEVELEZÉS.

L. G. pénzügyi számtiszt, Dés. Hogy kik tarthatnak igényt a tervbe vett tanulmányi pótlékra, erről ma még korai dolog ábrándokat szöni. A pénzügyministerium ez évi március 19-én kelt 68656/1907. számú rendelete csakis abban az irányban intézkedett, hogy a főiskolát (tudományegyetemet, műegyetemet, bányászati főiskolát, állatorvosi főiskolát és gazdasági akadémiát) végzett számvevőségi, adóhivatali, állami végrehajtói és pénzügyi irodakezelési tisztviselő összeirattassanak, hogy a főiskolai előképzettséget nem igénylő állásokon alkalmazott állami tisztviselők közül hányan van főiskolai képzése. Ez egyelőre csak a statisztikai combinatio keretében mozog. Ha a dolog nyélbe helyeződött s lesz valami a remélt tanulmányi pótlékból, ugy a gazdasági akadémián oklevelet nyert, említett kategóriájú tisztviselők is részesülhetnek. Az előkészítő tárgyalás alapjául a pénzügyi hatóságoknál a fogalmazási szak keretén kívül eső állásokban működő jogvégzett tisztviselők mult évben benyújtott kérvénye szolgált, melyben jogi pótlék engedélyezését szorgalmazták.

S. I. főbányahivatali számellenőr, Marosújvár. Az illető elhalt bányamérnök után hátramaradt 599 K 76 fillérnyi fizetésielőlegterítmény törlesztéséhez, a melynek behajtása a kincstári jogüggyigazgatóság tárgyalásai szerint is lehetlenné vált, a pénzügyministerium engedélye szükséges. A «Pénzügyi Közlöny» 1900. évi 10. számában 26418. sz. alatt közzétett s a bányai igazgatóságok és főbányahivatalok ügykörére és ügyvitelére vonatkozó szabályzat 27. § a értelmében: a bányai igazgatóságok keretében a 600 K-nál, a főbányahivataloknál pedig 200 K-nál nagyobb behajthatlanná vált kincstári követelés törlése, a pénzügyministerium határozathozatalának fenntartott ügyek közé tartozik.

Többeknek. Aziránt, hogy a statusrendezést a m. kir. ministerelnök a pénzügyi tárcánál mily mértékben kívánja keresztülvinni, nem vagyunk tájékozva. Az a nyilatkozat, melyet a pénzügyi bizottságban tett, csak általánosságban mozgott és nem nyújtott tájékoztatást a részletekre nézve. Ugy tudjuk azonban, hogy az 1908. évi költségvetés tárgyalása során fel fog szólni a képviselőházban és akkor majd részletesen kifejti, hogy mily mérvben kívánja a statut rendezni. Teleszky János dr. min. tanácsos, a ki a lapokban megjelent értesítést Ábrányi Kornél min. tanácsosnak, a sajtóiroda főnökének tollba mondotta, ismeri a részletes adatokat, de nem adhatja ki addig, míg a minister a képviselőházban nem nyilatkozik. Ez az oka, hogy a statusrendezésről más hirt és felvilágosítást nem hozhattunk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)